

Úvodem

In: Horáková, Michaela. *Karel Račín - nedoceněný barokní autor*. Vyd. 1.
V Brně: Masarykova univerzita, 2005, pp. 5

ISBN 8021039221

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/123543>

Access Date: 07. 03. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Úvodem

Tato práce je především monografií o spisovateli, který zatím zůstával stranou odborného zájmu. Přesto je to právě dílo Karla Račina, v jehož jednom textu autorka našla snad vůbec nejtěsnější typologické paralely k Máchově Máji (a sem řečeno poněkud neskromně patří i její badatelské prvenství), barokologií poměrně dlouho bezvýsledně hledané.

První kapitola se zaměřuje na dosavadní bádání o barokní homiletice, polysynkretickém žánru, do něhož dílo Karla Račina patří, s pochopitelnými přesahy do reflexe vývoje domácí barokologie. Ve druhé kapitole pojednávám o Račinově životě a působení, jehož výsledkem jsou čtyři tištěné spisy. Ty jsou pak analyzovány v chronologickém pořadí, takže třetí kapitolu věnuji Duchovnímu zasnoubení (1696), ve čtvrté kapitole pojednávám o Čtyřech živlech (1698), v páté kapitole se zabývám spisem *Operae ecclesiasticae* (1706 a 1720) a konečně poslední kapitola se týká Sněmu nebeského (1712). V závěru se pokouším o určení specifčnosti Račinovy tvorby.

Cílem předkládaného textu je nejen ukázat na význam dosud nedoceneného barokního autora, ale vysvětlit i stavbu barokní poetiky jeho díla, která je ostatním homiletikům analogická. V době, kdy se záležitost barokní literatury stává do jisté míry módní záležitostí a díla jsou někdy nehistoricky interpretována a umělecky paušálně i přeceňována, pokládám za přínos této práce také skutečnost, že detailním popisem Račinova díla získáváme konkrétní představu o povaze velmi početné barokní postilografické produkce jako tvorby založené převážně na „řemeslné konstrukci“, jejíž umělecké vrcholy nalézáme (vzhledem k její polysynkretické funkci) poměrně obtížně, na velmi malém procentu zkoumaného materiálu.

Meritum předkládaného textu vzniklo už v roce 1992 (jako kandidátská disertace), vzhledem k tomu, že se poté Karlem Račínem nikdo nezabýval, nezarstalo. V této části pro účely současného publikování autorka téměř nic nezměnila. Text bylo pochopitelně třeba znovu přepsat (i změnit pojetí poznámkového aparátu) a upravit úvod. Autorka však v první kapitole doplnila poměrně obsáhle aktuálními údaji reflexi homiletického (a širěji barokologického) bádání posledních dvanácti let (včetně jeho hodnocení) a v této souvislosti doplnila poznámky i položky závěrečného seznamu literatury. Nová je v porovnání (s autorčinou nepublikovanou prací z r. 1992) také závěrečná příloha.¹

¹ Uvedené doplněné části vznikly za podpory grantu MŠMT pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (zakázka č. 2165/ 2002), původně ještě pod autorčíným předchozím jménem (Horáková), srov. závěrečný seznam literatury i poznámky v textu.